

NOUN CLAUSES

İsmin yerine kullanılan bağlı cümlelere **noun clause** denir. Genel olarak zamirinden sonra (that, what etc.) cümle gelir. Ancak özne konumunda kullanıldığında **who**, **what** veya **whose+noun** kendisinden sonra yüklem alır.

That Whether/if WH words (what, who, which, how, etc.)	Sentence
Who What Whose + N	Verb

That Clause

Türkçe'ye çoğunlukla **-(di)ği** veya **-mesi** ekleriyle çevrilir. Bu eklerle noun clause'ın cümledeki pozisyonuna göre **-ni, -nu** vs. (belirtili nesne) veya **-na, -ne** vs. (dolaylı tümleç) ekleri ilave edilir.

- Isn't it important **that he loves you?** (Seni sev-mesi önemli değil mi?)
- He doesn't hide **that he loves you.** (Seni sevdi-ği-ni gizlemiyor.)
- He has promised **that he will love you forever.** (Seni sonsuza dek sevece-ği-ne söz verdi)

Relative clause'daki **that** ile karıştırılmamalıdır. Relative clause'un **that**'i her zaman isimden sonra gelir.

- It is not the doctor **that I visited.**¹ [relative clause]
- He doesn't know **that I've visited a doctor.**² [noun clause]

That bazı durumlarda söylenmeyebilir. Bu durumlar aşağıda parantez içinde verilmiştir.

- 1) Yüklemden sonraki **that** atılabilir. [object of a verb]
 - I know **(that) he is innocent.**³
- 2) Sıfattan sonraki **that** atılabilir. [adjective compliment]
 - I'm sure **(that) he is innocent.**⁴
- 3) to **be** sonrasındaki **that** atılamaz. [predicate nominative]
 - My opinion is **that he is innocent.**⁵
- 4) Cümle başında yer alan **that** atılamaz. [subject]
 - **That he is innocent** is obvious.⁶
- 5) İsimden sonra gelen **that** atılamaz. [appositive]
 - The fact **that he is innocent** is obvious.^{7 8}

NOTE: That clause **preposition** ile birleşmez. Birleşmenin gerekli olduğu durumlarda, sözgelimi yandaki kalıplarda araya durumu yansıtan bir isim eklenir. **The fact** bunların en yaygınıdır.

Because of On account of Thanks to Due to Owing to In view of In spite of Despite	the fact	that you're innocent	I love you.
--	----------	----------------------	-------------

¹ Ziyaret ettiğim doktor bu değil.

² Bir doktoru ziyaret ettiğimi bilmiyor

³ Onun masum **olduğunu** biliyorum

⁴ Onun masum **olduğuna** eminim

⁵ Kanaatim şu **ki** o masumdur VEYA Kanaatim masum **olduğu** yönündedir

⁶ Masum **olduğu** açık

⁷ Masum **olduğu** gerçeği aşikâr

⁸ **Dikkat**

The fact **that he is innocent** is obvious. [noun clause]

The fact **which is that he is innocent** is obvious. [adjective clause]

If and Whether

- 1) Yüklemden sonra ‘**whether**’ veya ‘**if**’ kullanabiliriz. [object of a verb]
 - ♦ I don’t know **whether/if she’ll be admitted to the university.**⁹
- 2) Sıfattan sonra ‘**whether**’ veya ‘**if**’ kullanabiliriz. [adjective compliment]
 - ♦ It is doubtful **whether/if she’ll be admitted to the university.**¹⁰
- 3) Cümle başında ‘**whether**.’ [if kullanılmaz] [subject compliment]
 - ♦ **Whether she’ll be admitted to the university** is not known yet.¹¹
- 4) to be fiilinden sonra **whether** kullanılır [if kullanılmaz] [subject]
 - ♦ What she wants to find out is **whether she’ll be admitted to the university.**¹²
- 5) İsimden sonra sadece **whether** kullanılır. [if kullanılmaz] [appositive]
 - ♦ The question **whether she’ll be admitted to the university** is not answered yet.¹³
- 6) preposition’dan sonra ‘**whether**’ kullanılır. [if kullanılmaz] [object of a preposition]
 - ♦ Everything depends on **whether she’ll be admitted to the university.**¹⁴

NOTE: Aşağıdaki son iki örnekte **if** kullanılmaz.

- I wonder **whether / if she will come or not.**
- I wonder **whether or not she will come.** (if or not diye bir kullanım şekli yok)
- I am wondering **whether to have the fish or the beef.**¹⁵ (if to have olmaz, if+to infinitive yanlış)

NOTE: Buradaki **if** cümleciklerini bir **adverbial clause** olan **if clause** ile karıştırmayın.

- I don’t know **if she is old enough.**¹⁶ [NC]
- You can marry **if she is old enough.**¹⁷ (=if she is old enough you can marry.) [If Clause-AC]¹⁸

NOTE: **THAT CLAUSE** olgu, yargı; **WHETHER CLAUSE** ise şüphe, kuşku belirten isimlerden sonra sıklıkla kullanılır. **whether clause**’da hep belirsizlik vardır.

That clause	Kanaat, olgu				Whether clause	İkilem, belirsizlik
	opinion	fact	probability	hope		question
belief	knowledge	possibility	fear	doubt		
assumption		likelihood	suspicion ¹⁹			
view		chance	doubt ²⁰			
claim	explanation					
contention	indication					
argument	report					
idea	rumour					

- ♦ I have a horrible **suspicion that** she’s not telling the truth.²¹
- ♦ **The hope that** they would be freed gave the hostages courage.²²
- ♦ I am in **doubt whether** I should buy or not.²³

⁹ Üniversiteye kabul edilip edilmeyeceğini bilmiyorum

¹⁰ Üniversiteye kabul edilip edilmeyeceği şüpheli.

¹¹ Üniversiteye kabul edilip edilmeyeceği henüz bilinmiyor

¹² Öğrenmek istediği şey üniversiteye kabul edilip edilmeyeceğidir

¹³ Üniversiteye kabul edilip edilmeyeceği sorusu hala cevaplanmadı.

¹⁴ Her şey üniversiteye kabul edilip edilmeyeceğine bağlı

¹⁵ Balığı mı yoksa bifteği mi yiyeyim diye düşünüyorum.

¹⁶ Yeterince büyük olup olmadığını bilmiyorum

¹⁷ Yeterince büyükse evlenebilirsiniz

¹⁸ Bir zarf cümlecik olan **If Clause** yer değiştirip cümle başına gelebilir, **Noun Clause** yer değiştiremez.

¹⁹ **Suspicion** birisi (yada bir şey) hakkında duyulan kanaati (**belief**) belirttiği durumlarda **whether clause** ile değil **that clause** ile kullanılır.

²⁰ **doubt** birisi (yada bir şey) hakkında duyulan kanaati (**belief**) belirttiği durumlarda **whether clause** ile değil **that clause** ile kullanılır.

²¹ Onun doğruyu söylemediği hususunda derin kuşkularım vardı.

²² Serbest bırakılacakları umudu rehinelere cesaret verdi.

²³ Almalı yoksa almamalı mıyım kuşkusu içindeyim.

Other WH-Words

Aşağıdaki tablo WH-words ve –Ever words ile yapılan **noun clause** kullanım olanaklarını göstermektedir.

why	sentence	I don't know why you are here.
when	sentence	I don't know when she will come.
where	sentence	I don't know where she is now.
wherever	sentence	You can send this letter to wherever you want.
how	sentence	I don't know how she is.
how ever	sentence	I don't know how ever you got here so quickly. [bazıları bitişik yazıyor:however]
what	sentence	I don't know what you want.
whatever	sentence	Whatever you want will be done accurately.
who	sentence	I don't know who you want more.
whoever	sentence	You can choose whoever you want.
whose	sentence	I don't know whose these cars are.
which	sentence	I don't know which you want more.
whichever	sentence	You can take whichever you want.

How	adj	sentence	I didn't know how urgent the matter was.
How	adv	sentence	I don't know how hard they study for the examination.

what	N	sentence	I don't know what problem she has.
whatever	N	sentence	I don't know whatever problem she can cause.
whose	N	sentence	I don't know whose book this is.
which	N	sentence	I don't know which book you prefer.

whose	N	V	I don't know whose father is wealthier.
what	V		I don't know what can cause such a horrible damage.
whatever	V		I don't mind whatever will happen.
who	V		I don't know who came here earlier.
whoever	V		I don't care whoever came here earlier.
which (one)	V		I don't know which (one) is your father.

where

- I know **where she lives.**²⁴
- **Where she lives** is beautiful.²⁵

DİKKAT: Aşağıdaki örneklerin ilkinde **relative** ikincisi ise **adverbial clause** kullanılmıştır..

- I know the town **where she lives.**²⁶ [RC]
- She doesn't feel secure **where she lives.**²⁷ [AC]

why

- I wonder **why he left early.**²⁸
- **Why he left early** is not known.²⁹

DİKKAT: Aşağıdaki örnekte **relative clause** kullanılmıştır.

- I don't know the reason **why he left early.**³⁰ [RC]

²⁴ Nerede yaşadığı-nı biliyorum

²⁵ Yaşadığı yer güzel

²⁶ (İçinde) Yaşadığı kasabayı biliyorum

²⁷ Yaşadığı yerde kendini güvende hissetmiyor

²⁸ Niçin erken kalktığı-nı merak ediyorum

²⁹ Niçin erken kalktığı bilinmiyor

³⁰ Erken ayrılmaya nedenini bilmiyorum

when

- I remember **when he was born**.³¹
- **When he was born** is not known.³²

DİKKAT: Aşağıdaki örneklerin ilkinde **relative** ikincisi ise **adverbial clause** kullanılmıştır..

- I remember the day **when he was born**.³³ [RC]
- **When he was born**, we had been married for three years.³⁴ [AC]

who

- I want to know **who ate the cake**.³⁵ [who+verb]
- I want to know **who you love more**.³⁶ [who+sentence]

DİKKAT: Aşağıdaki örneklerde **relative clause** kullanılmıştır.

- I don't know the person **who ate the cake**.³⁷ [RC] [who+verb]
- I don't know the girl **who you love**.³⁸ [RC] [who+sentence]

whose

- I want to know **whose essay Mary copied**.³⁹
- **Whose essay Mary copied** must be found out.⁴⁰
- I want to know **whose these are**.⁴¹
- **Whose father is richer** is important.⁴²

DİKKAT: Aşağıdaki örnekte **relative clause** kullanılmıştır.

- The student **whose essay Mary copied** is not in class now.⁴³ [RC]

what

- I want to know **what happened here**.⁴⁴ [what+verb]
- What happened here is not known.⁴⁵ [what+verb]
- I wonder **what you are doing now**.⁴⁶ [what+sentence]
- **What you are doing now** doesn't concern me.⁴⁷ [what+sentence]
- I don't know **what illness she has**.⁴⁸ [what+sentence]

which

- I want to know **which you want**.⁴⁹ [which+sentence]
- Everybody wonders **which athlete will come first**.⁵⁰ [which+N]
- I know **which (one) is your car**.⁵¹ [which+verb]

DİKKAT: Aşağıdaki örnekte **relative clause** kullanılmıştır.

- The car **which is red** belongs to my uncle.⁵² [RC]

³¹ Ne zaman doğdu-ğ-u-nu hatırlıyorum

³² Ne zaman doğdu-ğ-u bilinmiyor

³³ Doğduğ-u günü hatırlıyorum

³⁴ O doğduğ-unda biz üç yıldır evliydik

³⁵ Keki kimin yedi-ğ-i-ni bilmek istiyorum

³⁶ Kimi daha çok sevdi-ğ-i-ni öğrenmek istiyorum

³⁷ Keki yiyen kişiyi tanımıyorum

³⁸ Aşık olduğ-un kızı tanımıyorum

³⁹ Mary'nin kimin makalesini kopya etti-ğ-i-ni öğrenmek istiyorum.

⁴⁰ Mary'nin kimin makalesini kopya etti-ğ-i bulunmalı.

⁴¹ Bunların kimin oldu-ğ-u-nu öğrenmek istiyorum

⁴² Kimin babasının daha zengin oldu-ğ-u önemli

⁴³ Mary'nin makalesini kopya ettiğ-i öğrenci şu anda sınıfta değil.

⁴⁴ Burada ne oldu-ğ-u-nu bilmek istiyorum

⁴⁵ Burada ne oldu-ğ-u bilinmiyor

⁴⁶ Şimdi ne yaptı-ğ-i-ni merak ediyorum

⁴⁷ Şimdi ne yaptı-ğ-i-n beni ilgilendirmiyor

⁴⁸ Ne hastalığı oldu-ğ-u-nu bilmiyorum

⁴⁹ Hangisini istediğ-ini bilmiyorum.

⁵⁰ Hangi atletin birinci gelece-ğ-i-ni herkes merak ediyor.

⁵¹ Hangisinin senin araban olduğ-unu biliyorum

⁵² Kırmızı olan araba dayıma ait

WH-ever Words (zarf mı isim mi?)

WH-ever bağlaçları hem noun clause'lar ile hem de adverbial clause'lar ile kullanılabilir.

- Zarf cümlecikleri ana cümleden önce veya sonra kullanılabilir. İsim cümlecikleri ise ana cümlenin bir parçasıdır, cümle içinde taşınmaz.
- Zarf cümleciklerindeki **WH-ever** kelimeleri yerine **no matter WH-word** eklenebilir. İsim cümleciklerinde ise **ANY** veya kombinasyonları bunların yerine konularak sıfat cümlecikleri yapılabilir. Zaman zaman **ANY** yerine **EVERY** veya kombinasyonları da kullanılabilir.

whatever

- Whatever he complains about** will be dealt with immediately⁵³. [**whatever+sentence**] (=Anything he complains about will be dealt with immediately)
- Whatever complaint he has** will be dealt with immediately⁵⁴ [**whatever+noun+sentence**] (=Any complaint he has will be dealt with immediately)

DİKKAT: Aşağıdaki örnekte **adverbial clause** kullanılmıştır.

- Whatever complaint he has**, we have to deal with **it** immediately. (=We have to deal with it immediately, **whatever complaint he has**.)⁵⁵ [**AC**] (=No matter what complaint he has, we have to deal with **it** immediately.)

whoever

- Whoever left the door unlocked** must be held responsible for the accident.⁵⁶ [**whoever+verb**] (=Anyone who left the door unlocked must be held responsible for the accident)
- He makes friends easily with **who(m)ever he meets**.⁵⁷ [**who(m)ever+sentence**] (=He makes friends easily with anyone who(m) he meets) (=He makes friends easily with anyone he meets)

DİKKAT: Aşağıdaki örnekte **adverbial clause** kullanılmıştır.

- Whoever left the door unlocked**, the management can have no tolerance for such negligence.⁵⁸ [**AC**] (=The management can have no tolerans... **whoever left the door unlocked**) (=No matter who left the door unlocked, the management can have no tolerance...)

whichever

- There are 4 programmes on TV at 8 o'clock. We can watch **whichever program you prefer**.⁵⁹ (=We can watch any program that you prefer)

DİKKAT: Aşağıdaki örnekte **adverbial clause** kullanılmıştır.

- Whichever program you prefer**, I will not watch TV tonight.⁶⁰ (**No matter which** program you prefer, I will not watch TV tonight)

NOTE 1: Diğerleri de yukarıdaki örneklerde olduğu gibi gerçekleşir.

NOTE 2: **what** ile başlayanlar dışındaki tüm noun clause'lar tekildir.

- What we need** is a new plan.⁶¹
- What we need** are new ideas.⁶²

⁵³ Hakkında şikayette bulunduğu herhangi bir şey derhal ele alınacak

⁵⁴ Ne şikayeti varsa derhal ele alınacak

⁵⁵ Her ne problemi olursa olsun, derhal ele almak zorundayız.

⁵⁶ Kapıyı kilitlemeden bırakan kimse kazadan sorumlu tutulmalı.

⁵⁷ Tanıştığı herkesle kolayca arkadaş olur

⁵⁸ Kapıyı kilitlemeden bırakan her kim olursa olsun, yönetim böylesi ihmallere hiç tolerans tanıyamaz.

⁵⁹ Bugün 8'de dört ayrı program var. Hangisini istersen seyredebiliriz.

⁶⁰ Hangi programı seçersen seç, bu akşam televizyon izlemeyeceğim

⁶¹ İhtiyacımız olan şey yeni bir plan.

⁶² İhtiyacımız olan şeyler yeni fikirler.

SUBJUNCTIVE in THAT CLAUSE

Aciliyet, önem-ehemmiyet, zorunluluk veya tavsiye-uyarı-ikaz ifade eden bazı yüklem, isim ve sıfatlardan sonra gelen that clause'ların yüklemi her durumda ve zamanda yalın halde (**bare infinitive**) bulunur.

- It is essential that she **consult** a doctor.(positive)
- It is important that she **not delay** the treatment.(negative)
- It is essential that a doctor **be** consulted.(passive)
- I was essential that we **bring** a doctor. (past)
- It is vital that Mr. Jackson **be** here at 5 o'clock. (future)

NOTE: Bu yapıların tamamında that clause yükleminden önce **SHOULD** kullanılabilir.

- It is essential that she (**should**) consult a doctor.

NOTE: Subjunctive olma durumu yüklem, sıfat veya ismin kendisine değil anlamına ilişkindir.

- I insist that she **tells** the truth.
- I insist that she **tell** the truth.

BAZI YAYGIN SUBJUNCTIVE YAPTIRICILAR

	ÖNEM -ACİLİYET	ZORUNLULUK	TAVSIYE-UYARI	EMİR-İSTEK
ADJECTIVE	crucial important significant vital essential urgent	imperative mandatory obligatory necessary	advisable recommendable (in) appropriate	desirable
NOUN	importance significance urgency	requirement necessity	recommendation	order command rule insistence demand
VERB			suggest recommend warn	urge insist propose instruct prefer ask request demand beg

NOTE: **LEST** de benzer bir şekilde kullanılabilir.

- She gripped her son's arm **lest** he (should) be trampled by the mob.⁶³

⁶³ Kalabalıkta çiğnenmesin diye oğlunun kolunu sıkıca tuttu.

Reduction of Noun Clause

a) özneler aynı, eş zamanlı (that clause)

that kalker, yüklem to infinitive (to do formatı) yapılır.

- He is happy that he is here.
He is happy **to be** here.

b) özneler ayrı, eş zamanlı (that clause)

that kalker, öznesi başına for getirilir, yüklem to infinitive (to do formatı) yapılır.

- It is very safe that children swim here.
It is very safe **for children to swim** here.
- It is essential that she change her job.
It is essential **for her to change** her job.

c) özneler aynı, eş zamanlı (WH-word noun clause'lar)

Yüklem to infinitive (to do formatı) yapılır. Öznelerin her zaman ortak olması gerekmez.

- I don't know what I should do.
I don't know **what to do**.
- Could you tell me how I can get to the station?
Could you tell me **how to get** to do station?
- Jim told us where we could find it.
Jim told us **where to find** it.

d) önceki zamanlı (that clause)

- I'm glad that I have been selected.
I'm glad **to have been** selected.
- I am happy now that I finished my school two years ago.
I am happy now **to have finished** my school two years ago.

e) It is said that ...

- It is said that John is in London now. → **Present/present**
John is said **to be** in London now.
- It was understood that she had a gift for music. → **Past/past**
She was understood **to have** a gift for music.
- It is expected that the plan will be accepted by the president. → **Present/future**
The plan is expected **to be** accepted by the president.
- It was expected that she would win the race. → **Past/future**
She was expected **to win** the race.
- It is reported that he is making a rapid recovery from his illness. → **Present/future**
He is reported **to be** making a rapid recovery from his illness. → **Past/past continuous**
- It was reported that he was staying in the city. → **Past continuous/past continuous**
He was reported **to be** staying in the city.
- It is said (that) he has been working on a new project. → **Present/pre. perfect continuous**
He is said **to have been** working on a new project.
- It is believed that plant life originated in the water. → **Present/past**
Plant life is believed **to have originated** in the water.